

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 10CoCsp/11/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519206463
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Frimmelová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1519206463.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a členov senátu JUDr. Ayše Pružinec Eren a JUDr. Zuzany Kučerovej v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanej: L. A.O. Q., G.. XX.XX.XXXX, K. U. XX, K., o zaplatenie 1.265,55 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 5. mája 2021, č.k. 7Csp/158/2019-166, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti o trovách konania **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie sumy 32,88 eur a úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 32,88 eur od 30.05.2017 do zaplatenia zastavil, žalovanej uložil povinnosť do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku zaplatiť žalobcovi sumu 1.232,67 eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.232,67 eur od 30.05.2017 do zaplatenia, a rozhodol tiež, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 94,8 %.

2. Po zastavení konania v časti o zaplatenie 32,88 eur s vyššie uvedeným príslušenstvom na základe späťvzatia (posúdiac vec právne podľa ust. § 144, § 145 ods. 1 a § 146 ods. 1 C.s.p.) tak v celom zvyšnom rozsahu vyhovel žalobe, ktorú právny predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s. zdôvodnil tým, že je právnym nástupcom spol. Consumer Finance Holding a.s. (z titulu jej zlúčenia s ním), ktorá uzatvorila so žalovanou dňa 20.07.2015 zmluvu o pôžičke Č.. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX, na základe ktorej jej poskytla pôžičku vo výške 2.000 eur, ktorú mala žalovaná splácať v pravidelných 60-tich mesačných splátkach v sume 43,20 eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 2.592 eur, pričom do dňa podania žaloby uhradila len sumu 1.089,70 eur. Žalobca vyzval v zmysle ust. § 53 ods. 9 a § 565 Obč. zák. žalovanú predžalobnou upomienkou zo dňa 26.03.2017 k úhrade dlžných splátok v dodatočnej lehote na plnenie viac než 30 dní a zároveň ju upozornil, že ak nedôjde k úhrade najstaršej omeškanej splátky, bude oprávnený úver zosplatiť. Keďže žalovaná v ním poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradila, využil oprávnenie a dňa 19.05.2017 úver zosplatnil, o žalovanú informoval oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 24.05.2017. Celkový dlh žalovanej ku dňu podania žaloby vyčíslil na sumu 1.265,55 eur a uplatnil si aj zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, dôvodiac tým, že oznámenie zaslal obyčajnou listovou zásielkou, kde je bežná doba doručenia päť dní.

3. Uviedol obsah následných vyjadrení oboch sporových strán, z ktorých vyplýva, že žalovaná so žalobou nesúhlasila („poprela tvrdenia žalobcu v celom rozsahu čo do dôvodu a výšky“) a považovala poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Vzniesla námietku premlčania, tvrdila, že jej úver nikdy nebol poskytnutý a zmluva nevznikla, že nevie s kým ju uzavrela, ale aj, že žalobca nepreukázal, koľko skutočne na jej účet poukázal, že v zmluve absentovali povinné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom

úvere, splátka nebola rozdelená na výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a nebola správne vypočítaná RPMN, a že veriteľ použil nekalé obchodné praktiky a nekonal s náležitou odbornou starostlivosťou. Poukazovala na to, že použil formulárovú zmluvu, ktorej obsah ona nemohla ovplyvniť, a že podľa zmluvy mala úver splatiť v 60-tich mesačných splátkach vo výške 43,20 eur, čo je spolu 2.592 eur, ale v zmluve je uvedená suma 2.518,80 eur. Tvrdila aj zneužitie jej údajov, neprijateľné zmluvné podmienky, a tiež neplatnosť zmluvy pre rozpor s dobrými mravmi. Ku všetkým tvrdeniam žalovanej sa vo svojich podaniach vyjadril žalobca a všetky jej argumenty poprel. Súd prvej inštancie zhrnul celú argumentáciu sporových strán, s tým, že na posledné vyjadrenie žalovanej vo veci samej e-mailom bez zaručeného elektronického podpisu zo dňa 03.05.2021 v zmysle ust. § 125 ods. 2 C.s.p. neprihliadal, pretože nebolo v lehote 10 dní podľa § 125 ods. 2 C.s.p. dodatočne doručené v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu. Pojednával a rozhodol v neprítomnosti strán, ktoré svoju neúčast' ospravedlnili.

4. Vykonaným dokazovaním ustálil skutkový stav. Uviedol, že z notárskej zápisnice N 3283/2017, NZ 54215/2017, NCRIs 55029/2017 o projekte rozdelenia zlúčením a jej prílohy 1 vyplýva, že pôvodný žalobca, Všeobecná úverová banka, a.s., bol právnym nástupcom spol. Consumer Finance Holding, a.s.. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere Č.. XXXXXXXX zo dňa 20.07.2015 zistil, že ju uzavreli Consumer Finance Holding, a.s. ako veriteľ (prostredníctvom sprostredkovateľa VÚB a.s.) a žalovaná ako dlžník. Podľa čl. III zmluvy bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 2.000 eur, ktorý sa zaviazala splatiť v 60-tich mesačných splátkach vo výške 41,98 eur s tým, že prvá splátka bola splatná dňa 20.08.2015, ďalšie splátky boli splatné 20. dňa v mesiaci a termín konečnej splatnosti úveru bol 07/2020. V zmluve bola dohodnutá úroková sadzba 9,9 % ročne, celková čiastka, ktorú musela žalovaná zaplatiť, predstavuje 2.518,80 eur a jej celkové náklady 518,80 eur. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) dosahovala 9,9 % pri priemernej RPMN 18,24 %. Sadzba (nepovinného) poistenia predstavovala 2,9 %, teda sumu 1,22 eur mesačne, splátka s poistením bola 43,20 eur. Podľa čl. V zmluvy mal byť úver poskytnutý na účet Č.. A. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, pričom toto ustanovenie obsahovalo čestné prehlásenie dlžníka, že je vlastníkom vyššie uvedeného účtu. Podľa čl. VIII body 4 a 5 dlžník zobral na vedomie spracovanie svojich osobných údajov.

Z predžalobnej výzvy zo dňa 26.03.2017 zistil, že spol. Consumer Finance Holding, a.s. vyzvala žalovanú na úhradu nedoplatku na splátkach vo výške 94,30 eur s tým, že ak do 05.05.2017 nedôjde k úhrade, bude oprávnená zosplatiť úver. Podľa doručky bol tento list žalovanej doručený dňa 31.03.2017. Z oznámenia o okamžitej splatnosti úveru zo dňa 24.05.2017 zistil, že spol. Consumer Finance Holding, a.s. oznámila žalovanej, že jej dlh sa stal splatný v celom rozsahu naraz v celkovej výške 1.522,87 eur. Konštatoval, že z prehľadu splátok a úhrad vyplýva, že žalovaná celkovo uhradila sumu 1.089,70 eur a neuhradený zostatok úveru predstavoval ku dňu 31.10.2019 (po odpočítaní v tomto konaní neuplatnenej zmluvnej pokuty) sumu 1.265,55 eur, z ktorej 32,88 eur boli bližšie nešpecifikované poplatky (v tejto časti zobral žalobca žalobu späť). Splatnosť celého dlhu podľa tohto dokumentu nastala ku dňu 19.05.2017. Z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 19.06.2020, odoslaného žalovanej dňa 22.06.2020, ustálil, že spol. Consumer Finance Holding, a.s. ako postupca oznámila žalovanej postúpenie pohľadávky na žalobcu ako postupníka. Uviedol tiež, že z Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017 a jej prílohy č. 3 vyplýva postúpenie pohľadávky spol. Consumer Finance Holding, a.s. voči žalovanej na žalobcu.

Konštatoval tiež, že z udelenia súhlasu v zmysle zákona o ochrane osobných údajov zo dňa 20.07.2015 vyplýva, že žalovaná udelila súhlas s poskytnutím svojich osobných údajov prevádzkovateľovi Non Banking Credit Bureau, záujmové združenie právnických osôb, pričom prílohou tohto dokumentu boli aj kópie jej občianskeho preukazu Č.. N. Q. Z. O. Č.. N..

5. Vec posúdil právne podľa ust. § 497 Obch. zák., ust. § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 6 a 9, § 100 ods. 1, § 101, § 103 Obč. zák., ust. § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), § 7 ods. 1, § 9 ods. 2 písm. b), f), g), j), k) l), r), z), § 11 ods. 1 písm. b) a d) ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinného v čase uzavretia zmluvy a dospel k záveru, že žaloba je po jej čiastočnom späťvzati dôvodná, a preto jej vyhovel. Skonštatoval, že žalovaná síce popierala takmer všetky skutkové tvrdenia žalobcu, ale na rozdiel od neho na podporu svojich tvrdení neprodukovala žiadne dôkazy. Poukázal na ust. § 259 C.s.p., podľa ktorého súd vykoná aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Interpretoval ho s poukazom na judikatúru Súdneho dvora EÚ tak, že zákonná povinnosť súdu vykonávať v spotrebiteľských sporoch dôkazy z úradnej povinnosti nie je neobmedzená, ale musí byť zameraná na odhalenie neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Uviedol tiež, že ust. § 259 C.s.p. nie je možné

vykladať tak, že je povinnosťou súdu vyhľadávať a vykonávať dôkazy o každej spotrebiteľom tvrdenej alebo aj netvrdenej novej skutkovej eventualite.

6. V ďalšom rozsiahlom odôvodnení svojho rozhodnutia sa podrobne vysporiadal s jednotlivými tvrdeniami a námietkami žalovanej a jej procesnú obranu vyhodnotil za účelovú (odvolací súd tu nebude opakovať všetky závery, ku ktorým vo vzťahu k jej procesnej obrane dospel, pretože tieto neboli žalovanou v odvolaní vôbec spochybňované a neboli teda ani predmetom odvolacieho prieskumu - poznámka odvolacieho súdu). Neprijal tvrdenia žalovanej o nepodpísaní zmluvy, ani o tom, že nevie, s kým zmluvu podpísala (vyhodnotil ich za navzájom si odporujúce), a vyhodnotil, že z obsahu zmluvy bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že pôvodným veriteľom bola spol. Consumer Finance Holding, a.s., a žalovaná zmluvu s pôvodným veriteľom uzavrela prostredníctvom sprostredkovateľa VÚB, a.s., pričom žalovaná pravosť svojho podpisu na zmluve nespochybnila. Vyhodnotením vykonaných dôkazov mal za preukázané, že žalovaná zmluvu s právnym predchodcom žalobcu uzavrela a istina úveru jej bola vyplatená. Predmetnú zmluvu o úvere zo dňa 20.07.2015 právne posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu podľa ust. § 52 ods. 1 Obč. zák. a zároveň ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch. Podrobil ju prieskumu z hľadiska prítomnosti neprijateľných zmluvných podmienok v zmysle ust. § 53 Obč. zák. a z hľadiska dodržania náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ust. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a v jej ustanoveniach žiadne neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré by bolo možné spájať s nárokom uplatneným žalobcom v tomto konaní, nezistil. Dospel tiež k záveru, že zmluva spĺňa náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

7. Konštatoval, že žalobca si v konaní po čiastočnom späťvzati žaloby uplatňoval z predmetnej zmluvy výlučne nárok na zaplatenie istiny, zmluvných úrokov a zákonných úrokov z omeškania, a preto podrobil zmluvu prieskumu v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie o žalobe, pričom v spôsobe, akým bolo dojednané poskytnutie úveru a jeho splácanie, žiadne neprijateľné zmluvné podmienky nevzhliadol (podrobne vysvetlil, kedy je možné zmluvnú podmienku považovať za neprijateľnú). Vyčerpávajúcim spôsobom sa v odôvodnení svojho rozsudku venoval tiež jednotlivým náležitostiam zmluvy, ktoré určuje zákon, a ktorých absenciu žalovaná namietala. Odmietol jej tvrdenie, že zmluva neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch, keď predmetné zákonné ustanovenie vyložil eurokonformne a v súlade s judikatúrou najvyšších súdnych autorít (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 146/2017 zo dňa 22. februára 2018 a rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci Home Credit Slovakia, a.s., proti Kláre Bíróovej č. C 42/15) a vyhodnotil, že v zmluve je v súlade s § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch uvedená výška mesačných splátok 43,20 eur, ich počet (60) a termíny (20. deň v mesiaci) jednotlivých splátok úveru, pričom v zmysle zmluvy tieto splátky zahŕňajú istinu, úroky i poplatky. Náležitosť zmluvy podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f), a to termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, vyhodnotil rovnako za dodržanú, pričom svoje úvahy a závery, ku ktorým v tejto súvislosti dospel, podrobne zdôvodnil. Vyčerpávajúco sa zaoberal aj dodržaním náležitostí podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k), teda uvedením správnej ročnej percentuálnej miery nákladov a celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, keďže žalovaná namietala, že súčet mesačných splátok spolu s poistným (60 x 43,20 eur) predstavuje 2.592 eur, čo nezodpovedá údaj v zmluve o celkovej čiastke, ktorú musí ako spotrebiteľ zaplatiť, a to 2.518,80 eur. Ustálil, že v zmluve je uvedená splátka s poistením vo výške 43,20 eur, z čoho poistné predstavuje 1,22 eur, pričom údaj 2.518,80 eur predstavuje súčet mesačných splátok bez poistného (60 x 41,98 eur). Preto sa zaoberal otázkou, či poplatok za poistné mal byť zahrnutý do celkovej čiastky, ktorú mala žalovaná zaplatiť. S poukazom na definíciu pojmu čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, uvedenú v ust. § 2 písm. h) a na preukázanú skutočnosť, že poistenie nebolo povinné, vyhodnotil poistenie iba za doplnkovú službu, poplatok za ktorú bol síce splatný spolu s mesačnými splátkami úveru, nepredstavoval však náklad žalovanej spojený s úverom. Z toho vyvodil, že údaj v zmluve o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, teda 2.518,80 eur, predstavujúci súčet mesačných splátok bez poistného, je správny. Keďže poistenie schopnosti splácať úver správne nemalo byť zahrnuté do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, za správny vyhodnotil aj údaj o RPMN vo výške 9,9 %, čo zodpovedá úrokovej sadzbe úveru 9,9 % ročne, keď táto predstavuje jediný náklad žalovanej spojený so týmto spotrebiteľským úverom, započítateľný do RPMN. Uzavrel, že v zmluve nezistil ani absenciu iných, žalovanou nevytýkaných náležitostí, a preto neprijal jej tvrdenie, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Vyhodnotil, že žalobca tiež preukázal, že zisťoval pomery a bonitu žalovanej, neporušil povinnosť podľa ust. § 7 ods. 1, a preto ani aplikácia sankcie podľa ust. § 11 ods. 2 neprichádzala do úvahy. Rovnako nezistil ani žiadny rozpor dojednanej odplaty za poskytnutie

spotrebiteľského úveru so zákonom alebo s dobrými mravmi (posudzoval ho v súvislosti s dojednanou výškou úroku 9,9 % ročne).

8. Nekonkretizovanú námietku premlčania, vznesenú žalovanou „z opatrnosti“, tiež vyhodnotil za nedôvodnú. Z prehľadu splátok a úhrad ustálil, že žalovaná sa dostala do omeškania so splátkou splatnou dňa 19.01.2017. Na základe omeškania s touto splátkou veriteľ žalovanú najskôr upozornil na omeškanie a následne ku dňu 19.05.2017 vyhlásil celý dlh za predčasne splatný. Vyhodnotil, že všeobecná premlčacia doba, ktorá je podľa ust. § 101 Obč. zák. trojročná, mohla teda vo vzťahu k dlhu žalovanej začať plynúť najskôr dňa 19.01.2017 a jej posledným dňom bol 19.01.2020. Keďže žaloba bola podaná na súd dňa 18.12.2019, bola podaná pred uplynutím premlčacej doby.

9. Keďže žalovaná nerozporovala vykonanie úhrad svojho záväzku v celkovej výške 1.089,70 eur tak, ako vyplynuli zo žalobcom predloženého prehľadu splátok a úhrad, a vecne nesporovala ani samotnú dlžnú sumu istiny a zmluvných úrokov, zaviazal ju na zaplatenie žalovanej sumy 1.232,67 eur. O priznaní úroku z omeškania rozhodol podľa ust. § 559, § 517 ods. 1 a 2 Obč. zák. v spojení s § 3 nar. vl. SR č. 87/1995 Z.z.. Dospel k záveru, že žalovaná dlžnú sumu žalobcovi riadne a včas neuhradila, čím sa dostala do omeškania sa s plnením peňažného dlhu. Uviedol, že žalobca si uplatnil úroky z omeškania od 30.05.2017, teda od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde bežná doba doručenia je 5 dní. Žalobcovi priznal úroky z omeškania tak, ako sa ich domáhal, teda vo výške platnej v čase vzniku omeškania 5 % ročne odo dňa 30.05.2017 s odôvodnením, že žalovaná doručenie poštovej zásielky obsahujúcej výzvu na zaplatenie dlhu nepoprela.

10. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 a § 256 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. po vyhodnotení úspechu a neúspechu strán v spore tak, že prevažne úspešnému žalobcovi priznal nárok na ich náhradu v rozsahu jeho úspechu v spore (94,8 %).

11. Proti tomuto rozsudku (podľa obsahu odvolania proti jeho vyhovujúcej časti) podala žalovaná včas odvolanie a žiadala ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové prejednanie veci alebo ho zmeniť a žalobu zamietnuť. Namietala, že predmetné rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a nebol ani úplne zistený skutkový stav, keďže sa súd nevysporiadal s námietkami, pričom jeho interpretácia je v rozpore s obsahom právnej praxe, ale tento odklon nie je zdôvodnený. Mala tiež za to, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, keď sa súd s jej námietkami nevysporiadal a svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil, z čoho vyplýva jeho arbitrárosť. Zdôraznila, že v spore ide o spotrebiteľský úver a súd vôbec nezobral do úvahy jej obranu, uvedenú v podaní zo dňa 03.05.2021, v ktorej namietala jeho neplatné zosplatenie s odôvodnením, že sa jedná o úver poskytnutý bankou a postup riadneho zosplatenia v zmysle ust. § 53 ods. 9 a § 565 Obč. zák. nebol dodržaný a žalobca ani nie je aktívne vecne legitimovaný. Vyjadrila názor, že podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti neboli splnené, nakoľko žalobca nepredložil žiadny doklad o tom, že by poslal predžalobnú výzvu zo dňa 27.03.2018, a preto sa ona s takouto výzvou ani nemohla oboznámiť a reagovať na ňu. Mala za to, že takýto postup vyhlásenia predčasnej splatnosti nemôže spôsobiť žiadne právne následky keďže oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (list zo dňa 24.05.2017) sa do jej dispozičnej sféry vôbec nedostal a ona sa o jeho obsahu nemohla dozvedieť. S poukazom na § 45 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde, uviedla, že tento list videla prvýkrát, keď jej bol doručený ako príloha k platobnému rozkazu. Zdôraznila, že žalobca nepredložil žiadny doklad, teda doručenkú s jej podpisom, preukazujúcu jeho tvrdenie, že ona bola listom zo dňa 24.05.2017 informovaná o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Z uvedeného vyvodila, že žalobca neunesol dôkazné bremeno. Svoju argumentáciu podložila citáciou záverov rozhodnutí súdov, a to KS Žilina sp. zn. 13Cob/105/2020 zo dňa 27.01.2021, NS SR sp. zn. 5Cdo/129/2010 zo dňa 28.01.2011, KS Žilina sp. zn. 10Co/84/2018 zo dňa 26.04.2018 a odkázala aj na ďalšie rozhodnutia. Zdôraznila aj rozhodnutie OS Nové Mesto nad Váhom zo dňa 04.11.2020, ktoré riešilo rovnaký prípad a žalobca bol stranou sporu. Uviedla, že ak nedošlo k platnému zosplateniu úveru, nemôže byť platným ani následné postúpenie týmto údajným zosplatením vzniknutej pohľadávky, keďže takáto pohľadávka v čase postúpenia neexistovala. Zmluvu o postúpení pohľadávky považovala za neplatný právny úkon, v dôsledku čoho nie je žalobca v tomto spore aktívne vecne legitimovaný. Súdu prvej inštancie vytkla, že sa nesprávne vysporiadal so zosplatením úveru, aj s aktívnou vecnou legitimáciou žalobcu, ktorý ju bol povinný tvrdiť a preukázať, vrátane splnenia zákonných podmienok pre právo banky na postúpenie jej pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách.

12. Žalobca žiadal vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovanej rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach potvrdiť ako vecne správny. V celom rozsahu sa rozhodnutím súdu stotožnil. K odvolacím námietkam žalovanej uviedol, že jeho právny predchodca zosplatnil poskytnutý úver v súlade s ust. § 53 ods. 9 a § 565 Obč. zák. v spojení s čl. 12.2 zmluvných podmienok úverovej zmluvy. Keďže došlo k platnému zosplatneniu dlhu, bola na neho pohľadávka postúpená platne a on je v spore aktívne legitimovaný.

13. Ďalšie vyjadrenia neboli podané.

14. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (ust. § 379 a § 380 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné, a že rozsudok je potrebné v napadnutej vyhovujúcej časti, ako aj v závislej časti o trovách konania zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie pre absenciu relevantného odôvodnenia žalobe vyhovujúceho rozhodnutia, ktoré je potom pre nedostatok dôvodov v odvolacom konaní nepreskúmateľné. Keďže ani odôvodnenie rozsudku nedáva žiadnu odpoveď na pre rozhodnutie vo veci zásadné otázky, týkajúce sa posúdenia aktívnej vecnej legitimácie žalobcu, platnosti postúpenia pohľadávky ako i platnosti okamžitého zosplatnenia úveru (právne závery súdu prvej inštancie v tomto smere úplne absentujú), nie je možné jeho rozhodnutie preskúmať a zároveň je ho potrebné práve z tohto dôvodu považovať tiež za predčasné. V tejto súvislosti odvolací súd pripomína, že nedostatok riadneho a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia je porušením práva strany sporu na spravodlivé súdne konanie, pretože sa jej tým odníma možnosť vnímať rozhodnutie ako logicky pochopiteľný celok a súčasne možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia opravných prostriedkov. a teda aj možnosť riadne konať pred súdom. Odňatie možnosti strane konať pred súdom je porušením jej procesných práv a dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia. Sporové strany majú právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky skutkovo a právne relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, teda s uplatnením nárokov, a obranou proti takému uplatneniu. Úvahy súdu o skutkových, ale aj právnych záveroch musia byť riadne a zrozumiteľne odôvodnené tak, aby nevznikali pochybnosti o zákonnosti rozhodnutia najmä zo strany strán sporu, ktorým je takéto rozhodnutie určené.

15. V prvom rade považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že i keď sa súd prvej inštancie správne zaoberal jednotlivými tvrdeniami a argumentami žalovanej, ktoré v spore predniesla v rámci procesnej obrany (viď rozsiahle odôvodnenie rozsudku vo vzťahu k tvrdeniam žalovanej), a na základe vykonaného dokazovania vyvodil k jej jednotlivým a špecifickým námietkam skutkové a právne závery, ktorým nie je čo vytknúť a odvolací súd sa s posúdením argumentov žalovanej a súdom prvej inštancie v tejto súvislosti prijatými právnymi závermi aj stotožnil (keď ich správnosť napokon v odvolaní nespochybnila ani samotná žalovaná), úplne rezignoval na prijatie akýchkoľvek skutkových a právnych záverov relevantne zdôvodňujúcich prisúdenie žalovanej sumy žalobcovi. Žalobca predsa uplatňoval nárok na zaplatenie na neho postúpenej pohľadávky banky, ktorá mala vyplývať z okamžitého zosplatnenia spotrebiteľského úveru, a preto bolo v prvom rade pre rozhodnutie vo veci potrebné vyhodnotiť v konaní produkované dôkazy a právne posúdiť, či žalobcom uplatnená pohľadávka platne vznikla, či v čase postúpenia existovala, či boli splnené zákonom stanovené podmienky na postúpenie pohľadávky, či bola pohľadávka na žalobcu platne postúpená, teda, či je žalobca v spore aktívne vecne legitimovaný, a to bez ohľadu na to, či žalovaná v tomto smere argumentovala. Súd prvej inštancie však nedal odpoveď na žiadnu z týchto otázok a tomuto najdôležitejšiemu skutkovému a právnomu posúdeniu veci sa vyhol, čo robí jeho rozhodnutie nepreskúmateľným a aj predčasným.

16. Žalovaná v odvolaní uplatnila zásadné námietky. Tvrdila, že okamžité zosplatnenie úveru bolo neplatné, a preto nemôže byť platným ani následné postúpenie týmto údajným zosplatnením vzniknutej pohľadávky, keďže takáto pohľadávka v čase postúpenia neexistovala. Za neplatnú považovala aj zmluvu o postúpení pohľadávky, z čoho vyvodila, že žalobca nie je v tomto spore aktívne vecne legitimovaný. Napokon, žalovaná v odvolaní len zopakovala svoje argumenty, ktoré uviedla už vo svojom e-mailovom podaní zo dňa 03.05.2021, s ktorým sa súd prvej inštancie predsa ešte pred rozhodnutím vo veci oboznámil. V odôvodnení svojho rozsudku síce uviedol, že na toto jej podanie neprihliadol, pretože nebolo podpísané, ani v zákonom stanovenej lehote 10 dní doručené v listinnej podobe resp. v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu (§ 125 ods. 2 C.s.p.), je však nepochybné,

že rozhodnutie vyhlásil dňa 05.05.2021, teda v čase pred uplynutím uvedenej zákonom stanovenej lehoty (kedy nemohol mať vôbec vedomosť o tom, či mu žalovaná svoje podanie zo dňa 03.05.2021 v listinnej podobe, alebo elektronicky, avšak už autorizované, v 10-dňovej lehote nedoručí). V každom prípade je namieste prijať záver, že o relevantných argumentoch žalovanej vedel, i keď ich do svojho rozhodnutia nepočal a žiadne právne závery neprijal. Na skúmanie vecnej legitímácie strán bol však povinný ex offa, teda z úradnej povinnosti.

17. Aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu sa súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku vôbec nezaoberal, hoci pre samotný spor je právny záver o tom, že žalobca je v posudzovanom spore aktívne vecne legitímovaný, krucially. Odvolací súd zdôrazňuje, že preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej alebo pasívnej, je imanentnou súčasťou každého súdneho konania a súd vecnú legitímáciu skúma vždy ex offa, teda aj bez návrhu, a aj v prípade, že ju žiadna zo sporových strán nenamieta.

18. V sporovom konaní platí dispozičná a prejednacía zásada. Prejednacía zásada spočíva v tom, že tvrdenie skutočností a navrhovanie dôkazov k nim je vecou strán sporu. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov teda leží zásadne na nich a ukladá im povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Strana sporu má teda povinnosť tvrdenia a povinnosť unesenia dôkazného bremena o svojom tvrdení. V spotrebiteľských sporoch však súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, pričom súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz (ust. § 295 C.s.p.). Dôkazné bremeno ohľadom všetkých svojich tvrdení, ktorými odôvodňuje svoj nárok, má žalobca. Rozsah a konkrétnu podobu dôkazného bremena určuje hmotnoprávna norma, ktorá má byť na daný spor aplikovaná. Je potom možné konštatovať, že žalobca bol povinný uniesť aj dôkazné bremeno o svojom tvrdení, že je v prejednanom spore aktívne vecne legitímovaný a súd prvej inštancie mal vzhľadom to, že ustálenie aktívnej legitímácie je pre rozhodnutie nevyhnutné, trvať na predložení dôkazov.

19. Keďže súd prvej inštancie žalobe žalobcu vyhovel, odvolací súd sa môže len domnievať, že mal jeho aktívnu vecnú legitímáciu za preukázanú. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku však nevyplýva, na základe akého hodnotenia dôkazov a právneho posúdenia k tomuto záveru dospel, preto zostal úplne nepreskúmateľný. Už samotné skutkové závery, ktoré súd prvej inštancie v tomto smere prijal, sú nesprávne a nemajú podklad vo vykonaných dôkazoch. Ak totiž v bode 23. rozsudku uviedol, že cit. „Z Rámцovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017 a prílohy č. 3 k Rámцovej zmluve o postúpení pohľadávok vyplýva postúpenie pohľadávky spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. voči žalovanej na žalobcu“, a v bode 22. uviedol, že cit. „Z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 19.06.2020 vyplýva, že spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. ako postupca oznámila žalovanej postúpenie pohľadávky na žalobcu ako postupníka“, tento skutkový záver jednak nemôže obstať, pretože spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. zanikla 31.12.2017 rozdelením a zlúčením a ku dňu 01.01.2018 bola vymazaná z Obchodného registra, a zároveň je aj zmätočný, keďže sám súd prvej inštancie predsa v bode 17. ustálil, že právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. bola už v čase podania žaloby Všeobecná úverová banka, a.s.. Na túto banku potom zrejme prešla aj pohľadávka spol. Consumer Finance Holding, a.s. voči žalovanej z vyššie uvedeného spotrebiteľského úveru.

20. Aká pohľadávka voči žalovanej však na banku prešla, zostalo taktiež nevysvetlené, pretože súd prvej inštancie neskúmal platnosť právneho úkonu pôvodného veriteľa spol. Consumer Finance Holding, a.s., ktorým okamžite zosplatnil úver, a neprijal v tejto súvislosti žiadny právny záver, hoci posúdenie jeho platnosti je rozhodujúce pre ustálenie samotnej pohľadávky a jej splatnosti. Odvolací súd už len pripomína, že okamžité zosplatnenie úveru, teda žiadosť o zaplatenie celej z úveru vzniknutej pohľadávky podľa ust. § 565 Obč. zák. je jednostranný adresný a hmotnoprávny úkon veriteľa, čo znamená, že musí byť dlžníkovi, v našom prípade žalovanej, doručený, pričom len jeho odovzdanie na prepravu nestačí. Ust. § 45 ods. 1 Obč. zák. stanovuje, že prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. Vzhľadom na kogentnú právnu úpravu nie je možné ani dohodou zmluvných strán upravujúcou vzájomné doručovanie písomností, kogentnosť uvedenej hmotnoprávnej úpravy zmeniť. Odvolací súd zastáva názor, že súd prvej inštancie bol povinný ako predbežnú otázku vyriešiť, či skutočne došlo k okamžitému zosplatneniu spotrebiteľského úveru, a za týmto účelom vykonať dokazovanie, a nie poukazovať na to, že žalobca tvrdil, že zaslal oznámenie bežnou poštou, ktorej doručenie trvá asi päť dní, a žalovaná jeho tvrdenie nepoprela. Je totiž povinný poskytnúť ochranu žalovanej (spotrebiteľke) ako slabšej zmluvnej strane, a to aj v prípade, že sa žalovaná práve k

uvedenému tvrdeniu žalobcu nevyjadřila. Ak však na banku prešla akákoľvek, i keď doposiaľ neustálená pohľadávka spol. Consumer Finance Holding, a.s. voči žalovanej zo spotrebiteľského úveru a banka ju následne postúpila na žalobcu (vychádzajúc zo zistenia, že skutkový záver súdu prvej inštancie v bodoch 22. a 23. rozsudku je nesprávny, keďže v čase postúpenia pohľadávky neexistujúca spol. Consumer Finance Holding, a.s. pohľadávku postúpiť nemohla), bol súd prvej inštancie povinný skúmať, či bola predmetná pohľadávka banky postúpená na žalobcu platne (žalobcu pritom zaťažuje dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa ust. § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách pred postúpením pohľadávky). Odvolací súd v tejto súvislosti odkazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/162/2020 zo dňa 27.10.2021 a na právne závery v ňom uvedené, ktoré si osvojil.

21. Bude potom povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní v prvom rade vyhodnotiť, či žalobca preukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu v spore. Od záveru, ku ktorému dospeje, bude závisieť aj jeho ďalší postup v konaní. Ak prijme záver, že žalobca aktívnu vecnú legitímáciu nepreukázal, žalobu z tohto dôvodu zamietne a svoje právne závery riadne odôvodní. Ak dospeje k záveru, že žalobca je aktívne vecne legitimovaný, pričom tento záver bude taktiež povinný dostatočne odôvodniť, opätovne o jeho žalobe rozhodne.

22. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) c) C.s.p. v spojení s § 391 ods. 1 C.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom o bude o žalobe opätovne konať a svoje rozhodnutie o nej odôvodní tak, aby boli jeho skutkové a právne závery zrozumiteľné a presvedčivé, aby z nich bolo zrejmé, ako vyhodnotil produkované dôkazy a ako sa vysporiadal s ďalšou argumentáciou sporových strán. Jeho rozhodnutie musí dať odpoveď na rozhodujúce otázky a byť presvedčivé.

23. O náhrade trov konania, aj odvolacieho, rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (ust. § 396 ods. 3 C.s.p.).

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C. s. p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).